

Entrevista

"Mai és tard"

SÍLVIA ALCÀNTARA Escriptora

CATALINA SERRA 11/03/2010

Té els ulls riallers, els cabells curts i arreglats com de dona amb poques ganes de complicar-se la vida i una manera de parlar expressiva i entusiasta que fa que escoltar-la sigui tot un plaer. Sílvia Alcàntara, l'escriptora revelació de l'any passat, té 66 anys i les prioritats vitals molt clares. "El que m'interessa és la família, cuido les meves nétes i això em fa molt feliç. I escriure, és clar, però ara amb tot aquest rebombori ho tinc complicat perquè em truquen de clubs de lectura, biblioteques... De moment vaig a tot, no dic que no a ningú, però tinc compromisos fins a la tardor...".

El rebombori l'ha provocat una hermosa novel·la ambientada en una colònia tèxtil durant els grisos i espessos anys cinquanta en què no hi falten intrigues, amors, estafes i baixes passions, però que sobretot és un magnífic retrat literari dels perdedors, d'aquella gent treballadora que ja va néixer amb el "sí senyor" a la boca i la rebeldia ofegada per la sang de tant mossegar-se la llengua. *Olor de Colònia* s'ha mantingut a les llistes dels més venuts durant mesos i mesos i ja s'està preparant la versió castellana. "El boca-orella ha funcionat de manera increïble. I penso que a la gent a més de la novel·la els agrada la meva història, perquè sembla que dóna esperança, és com si el missatge fos que no és mai tard. I és veritat. De fet, la millor època de la meva vida l'he passada als seixanta anys".

Alcàntara va viure a la colònia tèxtil de Can Vidal fins als vint anys i, com la Cèlia, un dels seus personatges, es va posar a treballar a la fàbrica als 14 tot i les ganes d'estudi i de veure món. "N'hi ha que defensen les colònies perquè, és veritat, no s'hi va passar gana, però la gent està contenta en funció del que espera de la vida. Jo era inconformista, no sé... De tot el que recordo, el que trobo més gros i no perdono és que no ens deixessin estudiar. A la canalla li donaven un got de llet diari, però després et robaven que poguessis saber, obrir els ulls i formar-te. Els amos no ho volien, els interessava que els nois fossin burros perquè anessin a treballar a la fàbrica i no pensessin en revolucionar-se".

Afortunadament, tingué més sort que la Cèlia i als anys seixanta ja va poder estudiar comerç a les nits, cosa que li va permetre anar-se'n després a viure a Terrassa i treballar en una oficina. Es va casar, va tenir dos fills i quan els nens ja començaven a ésser grans li va entrar el cuquet de l'estudi. Primer, català: "Em feia molta ràbia perquè els meus fills en sabien i els meus pares, que havien estudiat durant la República, també, però jo sóc d'una generació en què els pares tenien més cultura que els fills...". Així començà a escriure i, quan ja havia guanyat algun premi, es decidí a estudiar tècnica literària a l'Aula de Lletres, el precedent de l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès. Tanmateix, de les dues novel·les que tenia al calaix —una de les quals sortirà abans que acabi l'any— cap editor en volia saber res.

"Estava molt decebuda i aquesta no la vaig mostrar a ningú. Un amic va insistir que l'enviés a una editora retirada i ella em va recomanar parlar amb Edicions de 1984. Al cap d'un mes just em digueren que la publicaven. L'editor encara ara en parla amb entusiasme".

El que ningú s'esperava, però, és l'èxit que ha tingut. Pot ésser per la història, en la qual molta gent s'hi sent identificada o n'havia sentit a parlar —"es veu que de les colònies des del punt de vista dels treballadors no hi havia res"—; pot ésser pel llenguatge —"planer, senzill, amb el llenguatge del berguedà"—; o també per la manera original de narrar la història. Per exemple, cada capítol comença amb la paraula o frase en què ha acabat l'anterior, però en un altre context i sentit. "Va ésser casualitat, em va sortir als dos primers capítols i en lloc de canviar-ho vaig decidir fer-ho expressament".

El que té clar és que, tot i que hi ha molt d'ella a la novel·la, es tracta d'una ficció. "He aprofitat records, però tot el que allà passa, la trama i els personatges, és invent. A mi és això el que m'agrada, la ficció". I així està ara, escrivint una nova ficció.

Quatre dades

Sílvia Alcàntara va néixer a Puig-reig (Berguedà) el 1944. Viu a Terrassa.

El 2009 publica *Olor de Colònia* (Edicions de 1984), que porta 8 edicions i 40.000 exemplars venuts. El dia 16 va rebre el Joaquim Amat-Piniella a la millor obra del 2009.

Nova novel·la. A finals d'any publicarà una història de sentiments i pocs personatges. Quasi coincidirà amb la sortida *d'Olor de Colònia* al castellà.

Té un blog d'adreça ben suggerent: <http://escriureperpoderviure.blogspot.com/>